

فرم طرح دوره درس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی ایلام

معرفی درس بهداشت مادران و کودکان (نیمسال اول ۱۴۰۳/۱۴۰۴)

* دانشکده: بهداشت

* گروه آموزشی: بهداشت عمومی

* نام و شماره درس: بهداشت مادران و کودکان

* رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ترم ۲ ناپیوسته

* روز و ساعت برگزاری: دوشنبه ها ساعت ۸-۱۰

* محل برگزاری: دانشکده بهداشت

* نام مسوول درس: دکتر نسرين غياثي

* دروس پیش نیاز: ندارد

* آدرس دفتر: دانشکده بهداشت - طبقه دوم - اتاق ۲۰۸

* آدرس Email: ghnazi93@gmail.com

هدف کلی درس:

آموزش تئوری و دادن مهارت به دانشجویان در زمینه اجرای برنامه های بهداشت مادر و کودک است تا بتوانند خدمات مورد نیاز این دو قشر آسیب پذیر را در پایگاههای سلامت ارائه نمایند و با چگونگی مراقبتهای مادران و کودکان کمیت، کیفیت و اجزاء مراقبت ها آشنا شوند.

- اهداف رفتاری (هدف رفتاری دارای مخاطب، فعل رفتاری، درجه و معیار و شرایط انجام است)
- دانشجویان پس از گذراندن این درس باید:
  - ۱- با کلیاتی در مورد بهداشت مادر و کودک و اهمیت آن آشنا شود.
  - ۲- اهمیت سلامت مادر و کودک و بهداشت باروری را توضیح دهد.
  - ۳- با مراقبتهای مادران قبل از بارداری، حین بارداری، حین زایمان، پس از زایمان بر اساس معیارهای موجود در بوکت مراقبتهای مادران ویژه غیر پزشک آشنا شود و کاربرد آنها را در بلین و مراکز بهداشتی درمانی در مواجهه با موارد ذکر شده بداند.
  - ۴- عوامل موثر و خطر زا در سلامت مادر و کودک و راههای پیشگیری از آن را شرح دهد و بتواند بر اساس معیارهای صحیح آنرا در مراکز بهداشتی و درمانی به مادران و خانواده آموزش دهد.
  - ۵- با روند رشد و تکامل کودکان و عوامل موثر بر آن آشنا شود.
  - ۶- قادر به تشخیص چگونگی و روند رشد و تکامل را بر اساس معیارهای موجود در بوکت مراقبت های ادغام یافته کودکان سالم وزارت بهداشت باشد و موارد کاربرد آنها را در مراکز بهداشتی- درمانی بداند.
  - ۷- اصول تغذیه شیرخواران را بر اساس معیارهای کتب علمی و آخرین دستورالعمل های وزارت بهداشت شرح دهد.
  - ۸- مزایا و معایب تغذیه با شیر مادر و سایر شیرها را با یکدیگر مقایسه کنند.
  - ۹- نحوه ی استفاده از تغذیه تکمیلی در شیر خوران را شرح دهند و اصول آنرا بر اساس آخرین دستورالعمل های وزارت بهداشت جهت آموزش به مادران و خانواده به کار گیرد.

۱۰- اصول مهم در واکسیناسین را بدانند و نکات مهم در اجرای اصول واکسیناسیون را با توجه به آخرین دستورالعمل کشوری، شرح دهد

• **وظایف دانشجویان (تکالیف دانشجو در طول ترم)**

- ۱- انجام تکالیف محوله و ارائه آنها
- ۲- انجام پیش مطالعه بر اساس موضوعات هر جلسه
- ۳- اجتناب از غیبت غیر موجه
- ۴- مشارکت فعال در بحث های کلاسی
- ۵- آمادگی برای پاسخگویی به سوالات در آغاز هر جلسه
- ۶- حضور منظم و فعال در کلاس
- ۷- گاهی ممکن است از دانشجوها خواسته شود جلساتی را به صورت ارائه کلاسی برای دانشجویان دیگر بیان کنند. دانشجو ملزم است به صورت دقیق مطالب را آماده کرده باشد و چنانچه تنها به صورت رفع تکلیف اینکار را انجام دهد نه تنها ممکن است نمره ارائه را دریافت نکند بلکه به صلاحدید ممکن است نمره منفی نیز دریافت نماید.

- منابع اصلی (با رعایت اصول منبع نویسی و دادن نشانی برای تهیه آنها شامل کتابخانه، کتاب فروشی، اینترنت،.....)
- کتاب جامع بهداشت عمومی، گروه نویسندگان اساتید دانشگاه جلد ۲ و ۴، آخرین چاپ
- بهداشت مادر و کودک- سوسن پارسای- انتشارات سازمان سنجش - آخرین چاپ
- مراقبتهای ادغام یافته کودک سالم (ویژه غیرپزشک)، وزارت بهداشت، آخرین چاپ ۱۴۰۱ - قابل دانلود از طریق سایت گوگل و همچنین موجود در مراکز خدمات سلامت
- راهنمایی ایمن سازی کشوری، آخرین دستورالعمل کشوری. قابل دانلود از طریق سایت گوگل و همچنین موجود در مراکز خدمات سلامت
- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران (راهنمای خدمات خارج از بیمارستان (ویژه غیر پزشک)، وزارت بهداشت، آخرین چاپ ۱۴۰۱- قابل دانلود از طریق سایت گوگل و همچنین موجود در مراکز خدمات سلامت

- روش تدریس و وسایل کمک آموزشی مورد استفاده:
- روش تدریس به صورت یادگیری ترکیبی (blended learning) خواهد بود و جلسات به صورت ترکیبی از آموزش حضوری، ویدئوهای آفلاین، جلسات و ویدئوهای آنلاین، self-study و ارائه کلاسی، و استفاده از پلتفرم های آموزشی و ارزشیابی نوین انجام خواهد گرفت. وسایل کمک آموزشی زیر، مورد استفاده قرار خواهند گرفت.
- ۱. پاورپوینت
- ۲. پلتفرم های آموزش مجازی
- ۳. پلتفرم های کوویز آنلاین در سر کلاس مانند Kahoot و Mentimeter
- ۴. وایت برد

- روش ها و زمان سنجش و ارزشیابی دانشجوی و باارم مربوط به هرازشیایی: (نوع امتحانات از لحاظ نحوه طراحی سوال- باارم بندی- زمان امتحانات و تکالیف ذکر شود)

روش	نمره	تاریخ	ساعت
آزمون پایان ترم	۱۵	۱۴۰۳/۱۰/۱۷	۱۰
آزمون نیم ترم	۲		
کوئیز های کلاسی	۱		
ارائه پروژه	۱		
حضور فعال و شرکت در بحث گروهی	۱		

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان

- حضور به موقع در سر کلاس در زمان کلاس حضوری (بیش از ۵ دقیقه تاخیر بعد از ورود مدرس) بعنوان غیبت کلاسی لحاظ می گردد.
- آمادگی کامل در کلاس درس (در مواقعی که تکلیف، خواندن جلسه آینده و آمادگی در کلاس می باشد، عدم آمادگی بعنوان نمره منفی لحاظ می گردد)
- عدم غیبت در کلاسهای حضوری بیش از ۲ جلسه

برای هر یک از مصادیقی که از سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی در طرح دوره فعلی ادغام میشود،

یکبار جدول زیر را تکمیل بفرمایید:

<ol style="list-style-type: none"> اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی در رؤس مطالب اشاره به مفاهیم تعهد حرفه ای در رؤس مطالب کاربرد تکنولوژی های نوین در آموزش (شبه سازی، موبایل، اپلیکیشن، هوش مصنوعی، فناوری بومی و ...) برگزاری آزمونهای الکترونیک میان ترم / پایان ترم با فرمت OSCE, و به صورت کیسی 	<p>عنوان مصداق سند تعالی، عدالت و بهره وری آموزشی</p> <p>- برای انتخاب عنوان مصادیق میتوانید به یکی از ۱۲ مصداق شناسایی شده در زیرنویس همین جدول* مراجعه بفرمایید.</p> <p>- لازم به ذکر است که مصادیق محدود به این ۱۲ مورد نیستند و اعضای هیئت علمی بنا به صلاحدید تخصصی میتوانند موضوعات مرتبط را در یکی از کارگروه ها ادغام نمایند (موضوعات باید مشخصا برگرفته از شاخص های کارگروه های دهگانه سند تعالی باشند)</p>
☐ ۱- کارگروه تخصصی نظام اعتباربخشی ملی و تدوین استانداردهای آموزشی	<p>کارگروه تخصصی مرتبط**</p> <p>** لطفا عنوان کارگروهی که مصداق فوق را از آن استخراج نموده اید تیک بزیند</p>
☐ ۲- کارگروه تخصصی مرجعیت علمی و آینده نگاری	
☐ ۳- کارگروه تخصصی همگرایی در تعالی علوم و فناوریهای پیشرفته	

☐ ۴- کارگروه تخصصی مدیریت جامع کیفیت در آموزش علوم پزشکی	
☐ ۵- کارگروه تخصصی پاسخگویی اجتماعی و عدالت آموزشی	
☐ ۶- کارگروه تخصصی اقتصاد آموزش	
☐ ۷- کارگروه تخصصی بین المللی سازی آموزش علوم پزشکی	
☐ ۸- کارگروه تخصصی اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی	
☐ ۹- کارگروه تخصصی کارآفرینی و کسب و کارهای دانش بنیان	
☐ ۱۰- کارگروه تخصصی توسعه آموزش و فناوری های نوین ارتقای یادگیری	
☐ هدف کلی ☐ اهداف رفتاری ☐ وظایف دانشجویان ☐ منابع اصلی ☐ روش تدریس ☐ وسایل کمک آموزشی ☐ سنجش و ارزشیابی	<p>در کدام قسمت از طرح دوره بیان شده است؟</p>
<p>۱. در اهداف رفتاری، ایجاد حس مسئولیت پذیری در دانشجو جهت رعایت قوانین اخلاقی، پوششی و رفتاری متناسب با محیط دانشگاهی، متناسب با مصداق "اشاره به مفاهیم اخلاق پزشکی و تعهد حرفه ای در رئیس مطالب" متناسب است.</p> <p>۲. در روش تدریس، یادگیری ترکیبی (blended learning) به صورت مجموعه ای از آموزش های حضوری، ویدئوهای آفلاین، جلسات و ویدئوهای آنلاین، self-study و ارائه کلاسی،</p>	<p>توضیحات مربوط به نحوه ی ادغام مصادیق سند تعالی در آموزش دانشجویان</p> <p>روش معرفی مصداق را مختصراً توضیح دهید</p>

<p>و استفاده از پلتفرم های آموزشی و ارزشیابی نوین</p> <p>با مصداق " کاربرد تکنولوژی های نوین در</p> <p>آموزش</p> <p>۳. در قسمت سنجش و ارزشیابی، برگزاری</p> <p>آزمون به صورت MMI، با مصداق "برگزاری</p> <p>آزمونهای الکترونیک میان ترم / پایان ترم با</p> <p>فرمت OSCEI، متناسب است</p>	
---	--

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس بهداشت مادران و کودکان نیمسال اول/۱۴۰۲-۱۴۰۳					
ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۳/۷/۲	۸-۱۰	تعریف بهداشت مادر و کودک ، اهمیت گروه هدف	دکتر غیاثی	توجه به طرح درس و مطالب ارائه شده در هر جلسه. - مطالعه لازم در این زمینه درسی هر جلسه ،پاسخ به سوالات مطرح شده در جلسه قبلی- آمادگی برای ،گوش دادن فعال در کلیه جلسات
۲	۷/۹۰	۸-۱۰	برنامه های مهم کشوری برای حفظ و ارتقای سلامت مادر و کودک	دکتر غیاثی	
۳	۷/۱۶	۸-۱۰	مراقبتها و خدمات قبل از بارداری) مشاوره، آزمایشات و آموزش فاصله گذاری و تاثیر آن در سلامت مادر و کودک)	دکتر غیاثی	ویدئوی تحویل شده به دانشجویان قبل از شروع کلاس مشاهده گردد. در کلاس پرسش و پاسخ و بحث گروهی صورت خواهد گرفت.

مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	مراقبتها و خدمات دوران بارداری (چگونگی تشکیل پرونده ، چگونگی تعیین زمان زایمان ، معاینات کلینیکی و پاراکلینیکی، تغذیه در دوران بارداری و آموزش مادران)	۸-۱۰	۷/۲۳	۴
ویدئوی تحویل شده به دانشجویان قبل از شروع کلاس مشاهده گردد. در کلاس پرسش و پاسخ و بحث گروهی صورت خواهد گرفت.	دکتر غیاثی	مراقبتها و خدمات دوران بارداری (تشخیص حاملگیهای آسیب پذیر و مراقبت ویژه از آنها ، نحوه رشد جنین و عواملی که بر رشد جنین تاثیر می گذارند).	۸-۱۰	۷/۳۰	۵
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	علائم خطر و شکایات شایع در بارداری و اقدامات مناسب آنها	۸-۱۰	۸/۷	۶
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	مراقبت های ویژه دوران بارداری و پس از زایمان	۸-۱۰	۸/۱۴	۷
	دکتر غیاثی	ادامه جلسه گذشته و آزمون میان ترم	۸-۱۰	۸/۲۱	۸
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	مراقبت از نوزادان و کودکان کمتر از ۵سال(مراقبت های ادغام یافته کودک سالم)	۸-۱۰	۸/۲۸	۹
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	رشد و تکامل پایش رشد و تفسیر منحنی رشد تشخیص اختلال در رشد و تکامل و اقدامات لازم	۸-۱۰	۹/۷	۱۰
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	اصول دهگانه مراقبت و تغذیه شیرخواران	۸-۱۰	۹/۱۳	۱۱
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	اصول تغذیه با شیر مادر (فواید و اصول و نحوه نحوه تغذیه با شیر مادر و تغذیه مصنوعی)	۸-۱۰	۹/۲۰	۱۲
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	اختلالات شایع پستان در حاملگی و شیر دهی و اقدامات لازم آن)	۸-۱۰	۹/۲۷	۱۳

مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	تغذیه یتکمیلی در شیر خوران و اصول آن	۸-۱۰	۱۰/۳	۱۴
مطالعه و آمادگی برای شرکت در بحث گروهی در کلاس و پاسخ به سوالات	دکتر غیاثی	مراقبتهای بهداشتی کودکان ۴ تا ۸ سال و اصول واکسیناسیون	۸-۱۰	۱۰/۱۰	۱۵